

Gudenaæn, thi den Gang vi begyndte at forhandle om dette Spørgsmaal, var der ikke en eneste af Randers Fiskere eller Barberere eller lignende Liebhave, hverken Dag- eller Natfiskere — de har to forskellige Kategorier ovre ved Randers —, der havde nogen Anelse om, at der var nogen Grund til at beskytte eller ophjælpe Laksefiskeriet i Gudenaæn. Alle sammen vilde de aflægge deres Forklaring, som de aflagde for os, den Gang vi tog over paa Dampskibet for at se til dem, og den gik ud paa, at aldrig havde en Laks leget i Gudenaæn eller tilstødende Vande; alle de Laksefisk, der kom derop for at lege, var Ørred; nu havde den og den Fiskehandler i Randers i saa og saa mange Aar opskaaret og prøvet Organerne hos blanke Laks, og der var aldrig fundet hverken Rogn eller Mælk i saadanne Laks. Laks hed i Randers den blanke Laks; den plettede, altsaa den kønsmodne, Laks kendte de ikke til i Randers, thi den kaldtes for Ørred. Altsaa, Ørreden legede deroppe, og den kunde de faa Æg og Unger af; men Laksen kom op i Randers Fjord og bagefter op til det ferske Vand for at æde og drikke og gøre sig Livet behageligt, og saa blev den gerne fanget.

Saa opdagede Videnskabsmændene imidlertid, at det hang helt anderledes sammen. Laksen udklækkes paa grusede og stenede Legepladser oppe paa ganske lavt Vand; i Tangaa er der et Sted i Nærheden af Resenbro. Der staar den i Vintermaanederne, November, December og et Stykke ind i Januar, og pisker og graver Sandet med sin Halefinne; saa leger Han og Hun, Æggene befrugtes og skylles over med Sand og Smaasten, og i Løbet af Vinteren klækkes de ud. De store Laks bliver nogen Tid paa Pladsen for at beskytte deres Yngel eller af andre Grunde — det ved man ikke —, og naar saa Yngelen er kommet ud af Æggene, bliver den der nogen Tid — jeg ved ikke hvor længe; jeg tror, til den bliver 6—8 Tommer eller saa —, og saa vandrer den nedad Strømmen og ud i det salte Vand, og man ser den ikke igen, før den er blevet saa stor, at den faar Lyst til at komme op til det Sted, hvor den er blevet udklækket. Det var Motiveringen og Grunden til, at vi overhovedet fik Lakselovgivningen for Gudenaæn. Det

var denne Opdagelse, som ikke er gjort af praktiske Fiskere, som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Rasmus Hansen) taler om med saadan Beundring og Tillid, men derimod af disse upraktiske fiskerikyndige Videnskabsmænd. Lad os da ikke støde mere til disse Videnskabsmænd end højst nødvendigt, da det dog er dem, det skyldes, at vi faar Klarhed over mange af Tilværelsens Gaader, som den praktiske Fisker ikke kan klare. Forpagteren af Esrom Sø har forklaret mig, at han skal nok bevise mig, at Aal lever i Esrom Sø og yngler der; han skal vise mig kønsmodne Aal der. Og jeg har lovet ham, at han saa skulde blive indstillet til Kammerraad — nu kan jeg desværre ikke holde det, da mit eget Parti er kommet til Magten; men det var under Ministeriet Berntsen. Se, den Videnskab, som arbejder oppe i Randers Fjord, sætter jeg langt højere end den Quasi-Videnskab, der arbejder derude ved Esrom Sø, hvor de fandt ynglende Aal.

Med stor Mangel paa Respekt udtalte det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Rasmus Hansen) sig om det sagkyndige Udvalg, Landbrugsministeren havde tænkt sig at nedsætte; et saadant sagkyndigt Udvalg maatte for Guds Skyld eller for det ærede Medlems Skyld ikke indeholde noget som helst i Retning af Videnskab; først og fremmest skulde det være praktiske Fiskere alle sammen, og dernæst skulde det være Folk, som ikke kendte noget til Videnskaben, for de gjorde det, havde saa lidt Forstand paa Tingene, at de endogsaa havde siddet dernede ved Laksegaarden og fanget Fisk, som de havde mærket og strøget og ladet gaa tilbage i det salte Vand igen, og af dem var der kun kommet nogle faa Stykker tilbage. Deraf mener nu den praktiske, men ikke videnskabelige Folketingsmand for Viborg Amts 4de Valgkreds at kunne uddrage den Slutning, at den Hypotese, Videnskabsmændene havde fremsat, om, at Laksen vendte tilbage til sit Fødested, var ganske uholdbar. Men det er slet ikke Tilfældet. Nej, naar Laksene kommer ud i det salte Vand for at vokse sig tykke og store, er der mange Fjender efter dem. Ved vore Kyster, ogsaa udenfor Randers Fjord, er der en Mængde Sæler, og af de store Laks, som fanges i Limfjorden og i